

2. Sprawy z zakresu edukacji.

W sprawie o sygn. akt **I SAB/Wa 162/08** ze skargi J. D. i M. D. na bezczynność Dyrektora Szkoły [...] w przedmiocie rozpatrzenia wniosku o wyrażenie zgody na spełnienie przez dziecko obowiązku szkolnego poza szkołą, powstała kwestia w jakiej formie dyrektor szkoły powinien udzielić zgody na spełnienie obowiązku szkolnego poza szkołą na podstawie art. 16 ust. 8 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).

Obowiązek szkolny oraz obowiązek nauki wynikający z art. 15 ust.1 i 1 cytowanej ustawy, jest obowiązkiem administracyjno prawnym. Podmiotem realizującym ten obowiązek jest dziecko, choć odpowiedzialnymi za realizację tego obowiązku są prawni opiekunowie dziecka. Obowiązek szkolny realizowany jest poprzez uczęszczanie dziecka do szkoły na poziomie podstawowym i gimnazjum zaś obowiązek nauki wykonuje się przez uczęszczanie do szkoły ponadgimnazjalnej bądź na zajęcia organizowane przez określony w ustawie podmiot (art. 16 ust. 5 w/w ustawy). Ustawodawca dopuszcza możliwość spełnienia tego obowiązku poza szkołą. W tej sytuacji dyrektor szkoły podstawowej lub gimnazjum w obwodzie której dziecko mieszka lub dyrektor szkoły ponadgimnazjalnej, do której dziecko uczęszcza, na wniosek rodziców może zezwolić na spełnienie obowiązku szkolnego (obowiązku nauki) poza szkołą oraz określić warunki. Oznacza to, że od rozstrzygnięcia dyrektora szkoły zależy możliwość spełnienia tych obowiązków poza szkołą. Skoro obowiązek szkolny (obowiązek nauki) jest obowiązkiem administracyjno prawnym to sprawa wydania zezwolenia na jego spełnienie poza szkołą jest sprawą indywidualną rozstrzyganą w postępowaniu przed organem administracji publicznej. Organ w sposób autorytarny konkretyzuje sytuację prawną podmiotu wydając decyzję administracyjną, gdyż uprawnienie nie powstaje z mocy prawa a przepis prawa nie wprowadza innej formy czynności prawnej.

Mając powyższe na uwadze Wojewódzko Sąd Administracyjny w Warszawie nie odrzucił skargi na bezczynność dyrektora szkoły lecz przyjął ją do rozpoznania.

W wyroku z dnia 10 kwietnia 2008 r. o **sygn. akt VIII SA/Wa 27/08** – orzeczenie prawomocne, Sąd zaprezentował pogląd, że Rektor Politechniki R. rozpoznając - na podstawie przepisu art. 127 § 3 k.p.a. - wniosek skarżącego o ponowne rozpatrzenie sprawy, dopuścił się naruszenia przepisów postępowania administracyjnego, a w szczególności art. 24 § 1 pkt 5 w zw. z art. 127 § 3 kpa - polegającego na wydaniu zaskarżonej decyzji przez tę samą osobę, która brała udział w wydaniu decyzji w niższej instancji. Zgodnie z przepisem art. 24 § 1 pkt 5 kpa pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie, w której brał udział w niższej instancji w wydaniu zaskarżonej decyzji. W świetle poglądów doktryny przyjmuje się zgodnie, iż reguła określona we wspomnianym przepisie art. 24 § 1 pkt 5 kpa ma odpowiednie zastosowanie także do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, o którym mowa w art. 127 § 3 kpa, a więc do sytuacji, w której pracownik naczelnego organu administracji publicznej lub samorządowego kolegium odwoławczego brał udział w wydaniu przez ten organ decyzji w pierwszej instancji, następnie zaskarżonej do tego samego organu wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. W niniejszej sprawie co prawda decyzja nie została wydana przez ministra, lecz przez osobę pełniącą funkcję organu - Rektora Politechniki. Należy jednak pamiętać, że zgodnie z art. 66 ust. 2 Prawa o szkolnictwie wyższym rektor uczelni publicznej podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni lub kanclerza. Kpa w art. 1 pkt 2 normuje postępowanie administracyjne przed innymi organami państwowymi oraz innymi podmiotami, gdy są one powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do załatwiania spraw określonych w pkt 1 - czyli rozstrzygania w drodze decyzji administracyjnej.

W wyroku z dnia 23 lipca 2008 r., o **sygn. akt VIII SA/Wa 132/09** – orzeczenie prawomocne, postępowanie administracyjne prowadzone było na podstawie § 4 Regulaminu przyznawania i wypłacania stypendiów na wyrównywanie szans edukacyjnych dla studentów w roku akademickim 2006/2007 przyznawanych w ramach Działania 2.2. Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR), współfinansowanych ze środków Europejskiego

Funduszu Społecznego oraz krajowych środków publicznych, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały Nr 837/2006 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 12 czerwca 2006 r. w sprawie przyjęcia regulaminu przyznawania i wypłacania stypendiów na wyrównywanie szans edukacyjnych dla studentów oraz upoważnienia Prezydenta Miasta R. do zatwierdzenia projektu stypendialnego z Europejskiego Funduszu Społecznego (dalej jako uchwała Rady Miejskiej w R.). Regulamin przyznawania stypendiów unijnych jest jednym z elementów projektu stypendialnego mającego na celu wspieranie rozwoju edukacyjnego studentów, który został określony w Działaniu 2.2. Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Sąd uznał, iż nie można skutecznie czynić zarzutu organom orzekającym, iż odmówiły skarżącej przyznania stypendium, mimo iż spełniała ona warunki do przyznania pomocy określone w § 4 ust. 1 przedmiotowego Regulaminu i znalazła się na liście uprawnionych do otrzymania stypendium. Rozstrzygając tę kwestię należy mieć przede wszystkim na względzie regulację zawartą w § 4 ust. 3 Regulaminu, według której w przypadku, gdy liczba osób spełniających kryteria, określone w ust. 1, będzie większa niż liczba stypendiów do rozdysponowania pierwszeństwo w uzyskaniu stypendium mają osoby spełniające dodatkowe kryteria określone w ust. 2 (pierwszeństwo w otrzymywaniu stypendium będą miały te osoby, które spełniają jak najwięcej warunków określonych w ust. 2) z zachowaniem warunku o dochodzie na osobę w rodzinie. Taki zapis uprawniał do dokonania dodatkowej selekcji osób ubiegających się o przyznanie stypendium unijnego, zgodnie z kryteriami określonymi w § 4 ust. 2 powołanego Regulaminu.